

Suomen ensimmäinen puutuotealan FSC-sertifiointiryhmä on perustettu

FSC-sertifiointiryhmässä pieni yritys pääsee huomattavasti edullisimmilla FSC-auditointikustannuksilla, kuin yksin toimimalla.

Suomen metsäkeskuksen pääkonttoriin Lahdessa kokoontui 9.1.2018 FSC -tuottajaryhmän perustavat viisi yritystä sekä FSC Suomen edustaja **Lauri Ilo**, Alicea Oy:n ryhmäpäällikkö **Kjell-Owe Ahlskog**. Tutkimuksella Kilpailukykyä -hankkeen edustajina **Jouni Silvast** ja **Tarmo Rätty** sekä Suomen Sahayrittäjät ry:n toiminnanjohtaja **Timo Ripatti**.

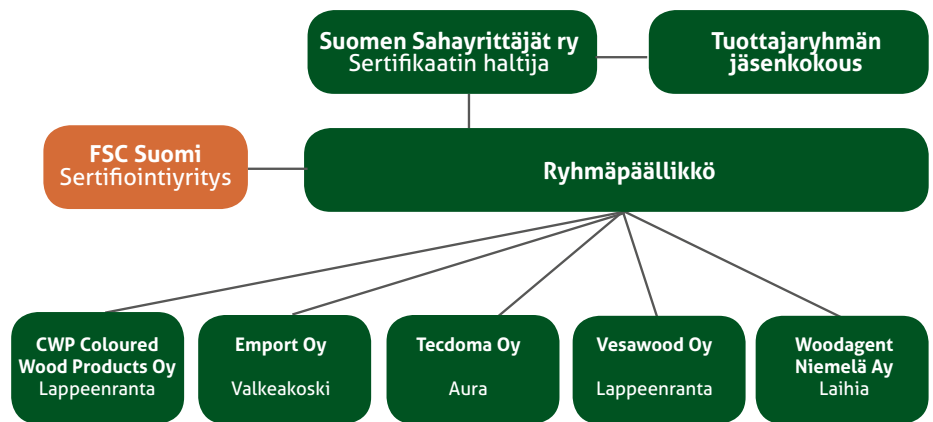
Järjestäytymis- ja koulutuspäivän aikana tarkastettiin yrityksittäin vuoden 2017 syystalvella valmistellut toimintakäsikirjat ja järjestäydyttiin tuottajaryhmäksi. Koulutuspäivän jälkeen tuottajaryhmä kilpailuttaa ulkoisen auditoijan. Sen jälkeen suoritetaan arviointi sertifikaatin saavuttamiseksi. Sertifikaatin myöntämisen jälkeen sertifioitun puutavaran myynti voidaan aloittaa.

KEHITTÄMISHANKKEEN TOIMENPITEET AUTTOIVAT ALKUUN

Ympäristösertifikaatit ovat parin viime vuosikymmenen yleistyneet monissa tuoteryhmissä. Yleisesti ympäristöystävällisyydestä kertovat merkit eivät ole viranomaismääräyksiin, direktiivien tai EU-asetusten määräämiä pakollisia tuotteeseen liitettäviä merkintöjä. Niitä käytetään enenevässä määrin asiakkaiden tahdosta osoittamaan tuotteen ekologisuutta.

Merkintöjen taustalla ovat erilaiset tiettyihin asioihin perustetut järjestöt, jotka ovat luoneet kriteerit ja perustelut niiden käyttöön. Puutuotealalla tutuimpia ovat kansainväliset PEFC ja FSC. Muita ovat esimerkiksi LEED ja BREAM sekä Suomessa muun muassa Luomu ja Joutsenmerkki.

– Pienelle yritykselle on hankalaa ja kallista koettaa yksin selvittää järjestelmän käytön vaatiman alkuperäseurannan laskentamenetelmien, vastuiden, prosessien ja dokumentoinnin hoidosta. Ulkopuoliselta konsultilta ostettuna liittyminen alkuperäseurantaan on kallista ja silti yrittäjä jää yksin järjestelmän armoille. Siihen pyrimme hakemaan pienyrityksille kevyempää vaihtoehtoa, TutKi-hankkeen projektipäällikkö Jouni Silvast Suomen metsäkeskuksesta kertoo.

▲ FSC-tuottajaryhmä.

Jouni Silvast on toiminut monessa eri pienyrityksille tarkoitetuissa EU-rahoitteisissa kehittämishankkeissa 1990-luvun puolivälistä tähän asti. Edellisessä Suomen metsäkeskuksen valtakunnallisessa hankkeessa 2012 – 2014 hän oli mukana toteuttamassa pienyrityksille CE-merkintöjä sekä laatimassa tarvittavat laatuohjekirjat

TutKi-hankkeen ja Suomen Sahayrittäjät ry:n yhteistyö saa jatkoa pienten yritysten vastuullisen ympäristöviestinnän työkalujen kehittämisessä. Sahayrittäjät ry toimii jo tällä hetkellä 10 yrityksen PEFC-tuottajaryhmän sertifikaatin haltijana, joten yhdistykselle oli luontevaa lähteä toteuttamaan FSC-sertifiointiryhmää. Sahayrittäjien oman ympäristö- ja tuotemerkin LÄHIPUU® kehitystyö ja markkinointi ovat jo käynnissä.

Suomen Sahayrittäjien puheenjohtaja Timo Ripatti on tyytyväinen yhteistyöhön TutKi-hankkeen projektipäällikkö Jouni Silvastin kanssa. – FSC-ryhmän perustamisesta puhuimme ohimennen jossakin palaverissa. Pian Jouni soitti minulle ja sanoi, että homma on laitettu liikkeelle. Hektisessä nykyajassa ei kannata jäädä laakereilleen, vaan on toimittava nopeasti. Nyt kun ryhmä on perustettu, on jatkossa muillakin haluksilla yrityksillä mahdollisuus liittyä mukaan. Ryhmässä yritys pääsee huomattavasti edullisimmilla FSC-auditointikustannuksilla, kuin yksin toimimalla, Ripatti kertoo.

– Tämän päivän kuluttaja ja loppukäyttäjä on varsin ympäristötietoinen. Suomalaisille on varmaankin tutumpi meillä jo pitkään ollut PEFC-sertifointi, mutta ennistä enemmän kysellään nyt myös FSC-sertifioituja tuotteita. Sertifiointiryhmät ja LÄHIPUU®-tuotemerkki kertovat kuluttajille omalta osaltaan siitä, että ympäristöarvojen huomioiminen on meille merkittävä asia, Ripatti toteaa.

YMPÄRISTÖTIE TOISUUS OHJAA HANKINTAPÄÄTÖKSIÄ

Metsäsertifiointijärjestelmät PEFC ja FSC ovat kehitetty osoittamaan kuluttajille ja viranomaisille, että puutuotteen valmistamiseen käytetty raaka-aine on kestävästi hoidetusta ja laillisesti hakatusta metsästä. FSC-alkuperäketjun sertifiointi (Chain of Custody, CoC certification) jäljittää puun koko tuotantoketjun metsästä jalostuksen kautta loppukäyttäjälle. Yhä suurempi osa kuluttajista arvottaa hankintansa ja seuraa tarkasti tuotteita valmistavien yritysten ympäristövastuuta. Vaatimus sertifioinnista tulee siis markkinoilta – pakollinen viranomaisvaatimus se ei ole.

FSC-TUOTTAJARYHMÄ TARJOAA TÄYDEN PALVELUN OSAAMISTA

FSC-tuottajaryhmässä yritykselle tehdään Sahayrittäjät ry:tä edustavan ryhmäpäällikön toimesta sisäinen auditointi sekä annetaan neuvontaa ja koulutusta. Ryhmäpäällikkö luo ja ylläpitää tarvittavia menettelyjä sekä valvoo puun alkuperän seurannan vaatimuksenmukaisuutta. Näin yrityksellä on aina tukena asiantuntija vastaamassa käytännön tilanteissa tuleviin kysymyksiin.

TUOTTAJARYHMÄÄN PÄÄSYN EDELLYTYKSET

– TutKi -hanke määritteli FSC Suomen toimeksiannosta rajat pienen yrityksen liikevaihdolle sekä työntekijämäärälle. Pienyritysten alkuperäketjun ryhmäsertifioinnille hyväksyttiin uudet kriteerit Suomessa 2017. Tuottajaryhmään pääsyn edellytyksenä on, että yritys täyttää FSC:n edellyttämät pienen yrityksen kriteerit. Niiden mukaan yritys saa työllistää korkeintaan 15 kokotyöaikaa tekevää työntekijää tai sen liikevaihto on

alle kolme miljoonaa euroa, kertoo Jouni Silvast taustatyöstään.

– Ryhmäsertifioinnilla yritys säästää seuranta järjestelmän rakentamisessa ja käyttöönotossa. Säästöä tulee myös järjestelmän käyttöönoton jälkeen sertifiointikustannuksissa, sillä ulkoisen auditoijan toteuttama määräaikaisarviointi kohdistuu vuosittain vain osaan ryhmän yrityksistä. Suurin säästö ajassa, vaivassa ja rahassa saadaan ryhmäpäällikön asiantuntijatuesta koko tuottajaryhmän jäsenyyden ajaksi, toteaa Silvast ryhmäsertifioinnin eduista.

FSC-SERTIFIOINNIN KYSYNTÄ KASVUSSA

FSC-sertifioidusta puusta on pulaa markkinoilla. Tästä on osoituksena mm. UPM:n maksama lisähinta FSC-sertifioidusta puusta. PEFC ja FSC -sertifioinnin vertailussa yleinen mielikuva on, että FSC on järjestelmistä ympäristöystävällisempi ja monimuotoisuutta korostava. Oli totuus niin tai näin, ostopäätöksiä ohjaa paljon kuluttajien mielikuvat. Perustettuun ryhmään voidaan ottaa myös lisää yrityksiä. Lisätietoa saa Jouni Silvastilta. ■

MIKKO PELTOVIRTA

Suomen metsäkeskus ja Luonnonvarakeskus (Luke) toteuttavat kolmivuotista puutuoteteollisuuden mikro- ja pienyritysten tarpeita palvelevaa neuvonta- ja koulutushanketta – Tutkimuksesta kilpailukykyä puutuotealalle (Tutkimuskeskus). Hankkeessa rohkaistaan kehittämiskykyisiä mikro- ja pieniä yrityksiä hankkimaan osaamista markkinoinnissa, tuotekehityksessä ja ympäristöviestinnässä.

▲ FSC Suomen Lauri Ilola esittelee sertifointia.

▲ Suomen Sahayrittäjien puheenjohtaja Timo Ripatti ylpeänä esittelee todistusta. Alaoikealla Tecdoma Oy:n Markku Heikka ja vasemmalla Woodagent Ay:n Juha Niemelä.

Tecdoma Oy lähti mukaan ryhmäsertifikaattiin

Aurassa sijaitsevalle Tecdoma Oy höyläämölle syntyi päätös lähteä mukaan sertifiointiryhmään helposti. Yritys on ollut mukana jo PEFC-ryhmässä muutaman vuoden ja yhtiön perustaja Markku Heikka katsoo FSC-sertifikaatin sopivan tuoteryhmiinsä mainiosti. – Aikaa pitää seurata ja aina ryhtyä markkinoiden vaatimiin toimiin, vaikka rahaa siinä kuluukin, toteaa **Markku Heikka** rauhalliseen tapaansa.

– Koko puumiesurani aikana olen pyrkinyt kulloisiakin trendejä seuraamaan. Asiakaskunta ja tuotteet ovat muuttuneet vuosien varrella. Vuonna 2009 teimme Tecdomassa sukupolven vaihdoksen ja poikani Janne on nyt vastuussa liiketoiminnasta. Samalla yhtiön konekanta uusittiin myös. Lupasin kuitenkin olla mukana töissä ainakin niin kauan kuin kehoitetaan poistumaan, Heikka naureskelee.

Tecdoma Oy:n nykyinen pääkone on 9 -käräinen pc-ohjattu Leadermac. Lisäksi on pikuhöylänä Weing PM-17, halkaisussa käytämme Waco BKS -vannesahaa. Lisäksi yrityksellä on hiomakone, rispa ja monenlaista muuta apuvälinettä. Tecdomalla on myös hyvin varustelu terähuone, missä myös valmis-

tetaan terät omaan käyttöön ja tarpeen tullen mittatilauksien profiilein.

Molemmat Heikat ovat aina olleet aktiivisia tuotekehittäjiä sekä osallistuneet moneen puutuotealan kehittämishankkeeseen maakunnassa ja sen ulkopuolellakin. – Vuosien varrella olemme oppineet verkostoitumaan muiden yrittäjien kanssa. Kaikkea ei tarvit-

se – eikä kannata tehdä itse. Päämäärämme on jatkuva kehitys niin palvelun kuin tuotannon puolella. Laajan yhteistyöverkoston avulla pystymme palvelemaan asiakkaita kokonaisvaltaisesti niin pienissä kuin suuremmissakin kokonaisuuksissa, kertoo Markku Heikka yhteistyön tarpeellisuudesta. ■

MP

▲ Markku Heikka esittelee höylättyä kalikkaa kurssilaisille ja vanha puumiesopettaja Jorma Hentunen seuraa taustalla.